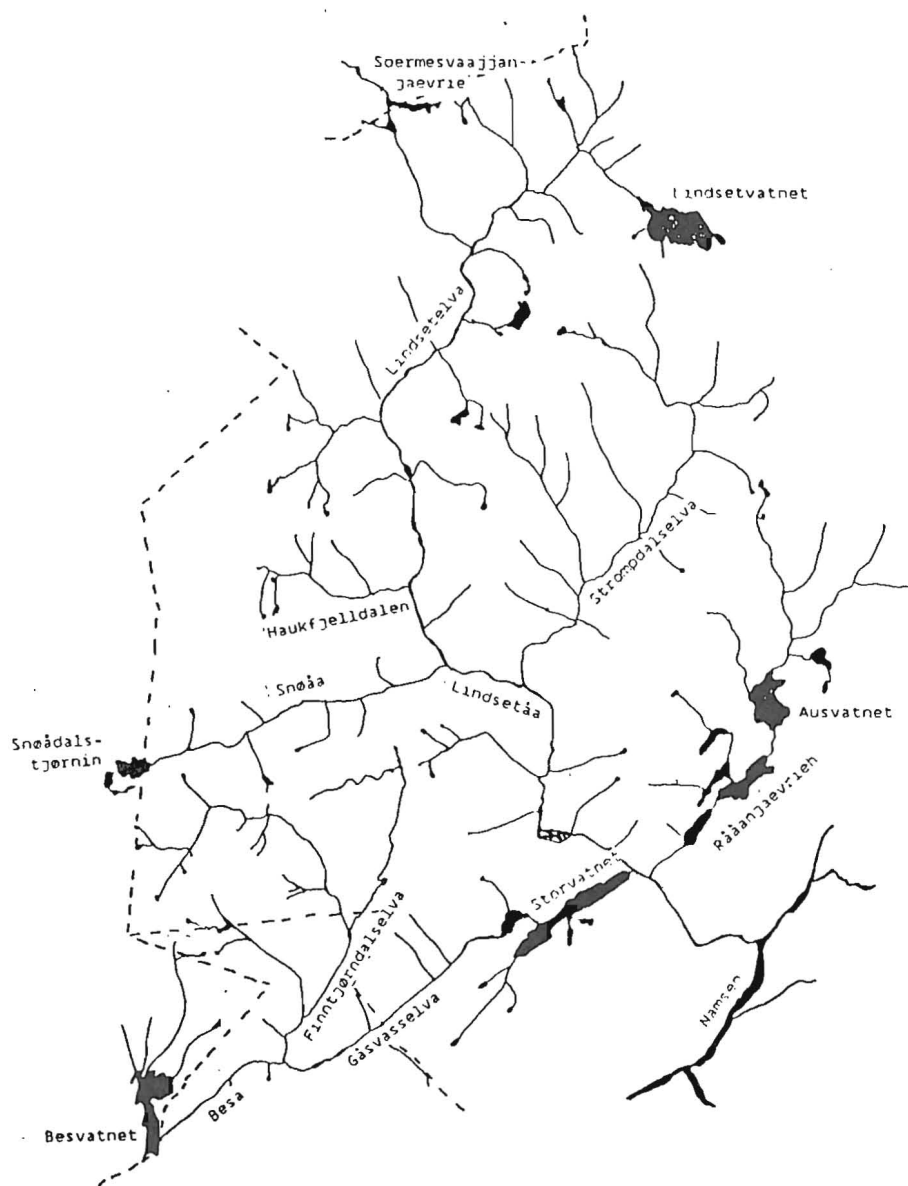
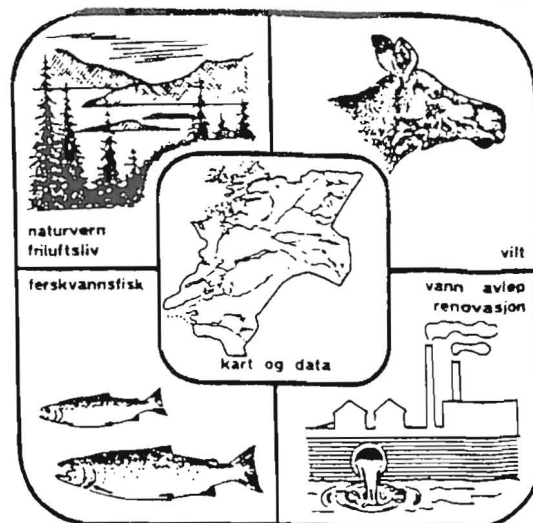

RAPPORT NR 8 - 1988.

VASSDRAGSRAPPORT

FRA VARIG VERNET VASSDRAG

VASSDRAGSRAPPORT
FRA VARIG VERNET VASSDRAG

II 16 LINDSETA

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Mai 1988

FORORD

Denne rapporten er skrevet som et bidrag til arbeidet med Verneplan 4. Lindseta fikk varig vern mot kraftutbygging gjennom verneplan II. Direktoratet for naturforvaltning har gitt økonomisk tilskott til arbeidet.

Følgende medarbeidere ved Miljøvernavdelingen er ansvarlige for de ulike fagfelt:

Eldar Ryan	Naturgrunnlag/Naturvern/Friluftsliv
Kjell Einvik	Vilt og jakt
Anton Rikstad	Fisk og fiske

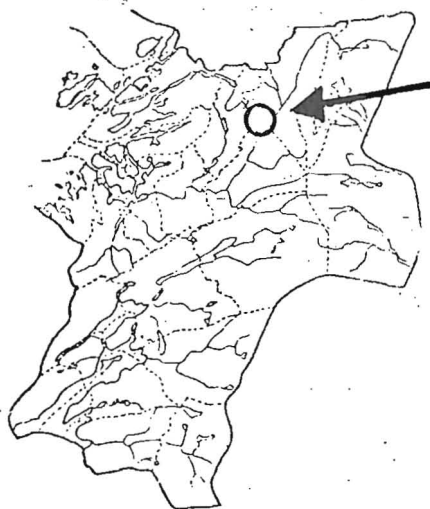
Det er innhentet opplysninger fra Statens skogforvaltning v/skoginsp. Arne Berger ved Namdal skogforvaltning og fra A/S Van Severen v/Knut Berger.

Forøvrig henvises til kildematerialet opplistet på side 2.

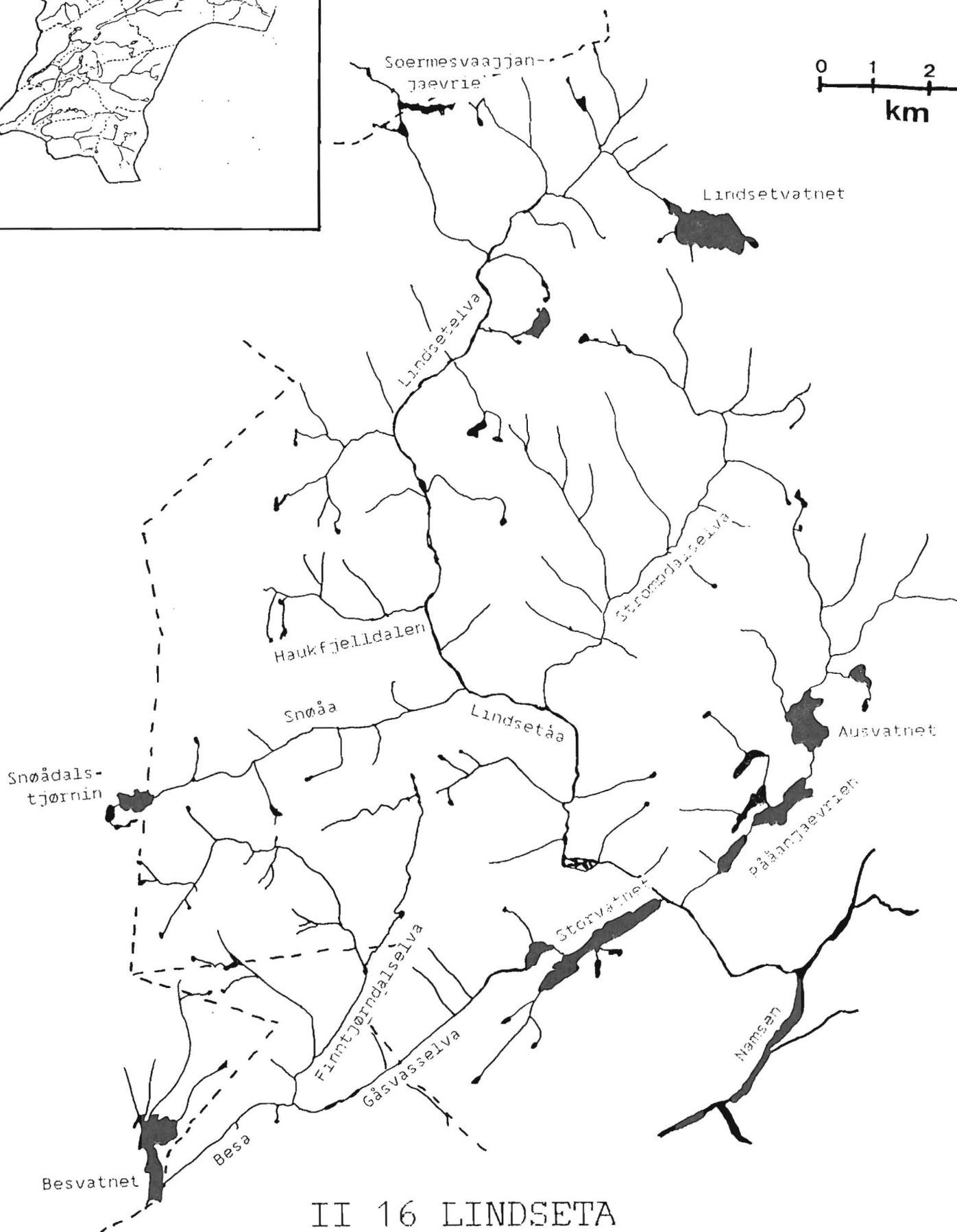
Karstein Kjølstad, Miljøvernavdelingen har gitt praktiske opplysninger ved gjennomføringen av prosjektet. Undertegnede har koordinert prosjektet, og redigert de enkelte fagbidrag.

Steinkjer mai 1988.

Hanne Etnestad
Hanne Etnestad.

0 1 2 3
km

II 16 LINDSETA

I N N H O L D S F O R T E G N E L S E

<u>Seksjon</u>	<u>Side</u>
1. MATERIALE	2
1.1 REGISTRERINGER OG BEFARINGER	2
1.2 BENYTTET LITTERATUR	2
2. NATURGRUNNLAG	3
2.1 BELIGGENHET	3
2.2 LANDSKAP	4
2.3 KLIMA	4
2.4 HYDROLOGI	5
2.5 GEOLOGI	5
2.6 VEGETASJON	5
2.7 VILT OG JAKT	6
2.8 FISK OG FISKE	7
2.8.1 Fiskebestanden i de enkelte deler av vassdraget	7
2.8.2 Fiskemuligheter	7
2.9 FRILUFTSLIV	8
3. TEKNISKE INNGREP/PLANSITUASJON	8
3.1 TEKNISKE INNGREP	8
3.2 PLANSITUASJON	9
4. VERDIVURDERING	9
4.1 NATURVERN	9
4.2 FRILUFTSLIV	10
4.3 VILT	10
4.4 FISK	11

1. MATERIALE

1.1 REGISTRERINGER OG BEFARINGER

Det er foretatt befarings over området med fly, samt at området er befart i felt.

Det er foretatt kartlegging av viltområder ved intervju.

Opplysningene om fiskeinteressen er vesentlig innhentet pr. telefon fra grunneierne. Det er også forsøkt samlet inn skriftlige kilder om fiskeinteressen for områdene.

1.2 BENYTTET LITTERATUR

Fjeldseth 1984. Fiskemuligheter i Norge. A/S Landbruksforlaget 272 s.

Røyrvik kommune. Fiske og overnattingsmuligheter i Røyrvik. Stensilrapport 31 s.

Støvik P. 1978. Jakt, fiske, vilt og fiskestellplan. Namsskogan fjellstyre. Stensilrapport 34 s.

Støvik P. 1984. Namsskogan fjellstyre. Stensilrapport 34 s.

Moen, A. m.fl. 1983: Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Rapp. bot. Ser. 1, DKNVS-Museet, Trondheim.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 1985: Utkast til verneplan for myrer i Nord-Trøndelag fylke.

Sollid, J.L. og Sørbel, L. 1981: Kwartærgeologisk verneverdige områder i Midt-Norge. Rapp. T-524, Miljøverndepartementet.

Verneplan for vassdrag. NOU 1976:15.

Vistad, O.I. 1986: Notat i forbindelse med vurdering av verneverdien til Lindseta

Vistad, O.I. 1986: Notat om verneplanssituasjonen i Nord-Trøndelag.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 1986: Fiskeguide for Namsskogan kommune.

Klima:

Samla plan for vassdrag - Nord-Trøndelag. Vassdragsrapport 1984: 01 Skogafossen. 594 Kongsmoelva.

Samla plan for vassdrag - Nord-Trøndelag. Vassdragsrapport
1984: 01 Nonsvatn. 595 Østerelva.

Samla plan for vassdrag - Nord-Trøndelag. Vassdragsrapport
1984: 51 Trongfoss. 579 Namsen.

2. NATURGRUNNLAG

2.1 BELIGGENHET

Lindseta i Namsskogan, Grong og Høylandet kommuner hører til regionen 34a: "Bar- og fjellbjørkeskogsområdet nord for Dovre til Vest-Jämtland. Skogen nord til Hattfjelldal i Nordland", og region 36a: "Nordland, Troms og Lapplands høgfjellsområde. Børgefjell og lågfjellsområda i Vestre Lappland".

Vassdraget ligger vesentlig i Namsskogan kommune. Små deler av nedslagsfeltet ligger i Grong og Høylandet kommuner.

Vassdraget er sidevassdrag til Namsen og drenerer fjellområdene mellom Brekkvasselv i Namsskogan og Kongsmoen i Høylandet kommune. Lindsetvatnet, Besvatnet og Soermesvaajjan-jaevrie er to av hovedkildene. Elva renner nedover Lindsetdalen og ved Hallingmoen renner den sammen med Snøåa som har sine kilder, Snøådalstjørnin, i Høylandet kommune. Et par kilometer lenger ned ved Fossbakk kommer Strompdalselva inn. Ved Litlåssetra renner Lindseta inn i Storvatnet, herfra renner elva ca. 3 km før den munner ut i Namsen ved Lindsetmoen. Inn i Storvatnet renner Gåsvasselva som dannes av Finntjørndalselva og Besa. Disse har sitt utspring i henholdsvis Kjølstadfjellet og Besvatnet. Besvatnet ligger i Høylandet kommune. Besa, Finntjørndalselva og Gåsvasselva renner gjennom Grong kommune. Like nedenfor avløpet fra Storvatnet kommer avløpet fra Ausvatnet-området.

Enkleste adkomst til området er via E6 og en kommunal vei som svinger inn ved Lindsetmo og går langs Lindseta inn i Strompdalen og Haukfjelldalen.

Området ligger 10 - 11 mil fra Namsos og 12 - 13 mil fra Steinkjer.

I NVE,s vassdragsregister ligger Lindseta nedbørfelt nr. 139.E. Vassdraget dekkes av kartbladene (M 711) 1824 I Namsskogan, 1824 II Skorovatn, 1824 III Harran, 1824 IV Kongsmoen. ØK-kart DJK 156157 dekker de nedre deler av vassdraget. Geologisk kart over området er utgitt av NGU - 1958, kartblad Trones.

Lindseta med Gåsvasselva har et nedbørsfelt på totalt ca. 200 km².

Området har to store grunneiere; Statens skoger ved Namdalen skogforvaltning og A/S Van Severen. I den sørligste delen av nedbørfeltet er det mindre private

eiendommer.

Namdalen skogforvaltning har forvaltningen av områdene; Falmår statsskog i Grong kommune, Strompdalen statsalmenning og Lindsetmoen statsskog i Namsskogan kommune. A/S Van Severen eier Lassemoen området i Namsskogan kommune.

2.2 LANDSKAP

Nedbørsfeltet består av et skogkledd, forgreina dalsystem, som strekker seg mot et nokså opprevet høgfjell. Området dannes av et hoveddalføre med ganske store sidedaler som går ut fra hoveddalen i tilnærmet stjerneform. Det er for en stor del snaufjell mellom dalene. I alt består vassdraget av 6 større dalføre, inklusive hoveddalen. I de nedre delene er dalene ganske vide, men smalner av innover mot fjellene. Lindseta er skilt fra hovedvassdraget Namsen med en SV-NØ gående ås/fjellformasjon, og trenger seg gjennom denne i en dyp, canyonliknende dalgang.

De to nederste dalene preges av skogsvatn, og spesielt er området mot Råfjellet i NØ, markert i den forbindelse. Her ligger i alt fem skogsvatn av middels størrelse over en kort strekning - Rååanjaevrie disse er; Ausvatnet, Millavatnet, Finntjørna, Pervatnet og Osvatnet. Dalføret i SV har to større vatn foruten Storvatnet; Gåsvatnet og Besvatnet. Forøvrig er det spredte, større og mindre fjellvatn i vassdragsområdet. Det største vatnet, Lindsetvatnet ligger ca. 730 m.o.h. I fjellområdet nord i nedbørsfeltet kan en ellers nevne Soermesvaajjanjavrie og Krokvatnet.

Av spesielle landskap må området ved Ausvatnet nevnes, med ganske stor variasjon og kontrast; med Ausvatnet, bakenforliggende høye fjell og frodig skogsmark som sentrale landskapselement.

Størsteparten av nedbørsfeltets areal utgjøres av snaufjell og myr. Ca. 70 % av Lindsetas er snaufjell, med Strompdalsaksla og Stoerregoeblen dalvase - Middagsfjellet på vel 800 m.o.h. som høyeste parti.

2.3 KLIMA

Nedbørsfeltet til Lindseta har hovedsaklig innlandsklima, men med den korte avstanden til kysten er klimaet også innfluert av innbrudd av fuktige, maritime luftmasser, spesielt i de vestlige områdene, og om høsten og vinteren.

Midlere årsnedbør ved Kjelmoen værstasjon (1931 - 60) er målt til 1145 mm. Nedenfor er vist nedbørnormaler i millimeter for hver måned i denne samme årsperioden.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES
120	115	110	70	50	70	73	80	100	130	100	127

Normal månedsmiddeltemperaturer varierer i løpet av året mellom ca. -8°C og ca. 16°C . Vinterene er kalde og minimumtemperaturer ned mot -30°C kan forekomme om vinteren, og om sommeren kan det forekomme maksimumtemperaturer opp rundt 30°C .

2.4 HYDROLOGI

Ut fra NVE's avrenningskart (isohydatkart) går det fram at de høyereliggende områder i vest har spesifikt avløp opp mot 55 l/s.km^2 . De laveste områder ned mot Namsen har avrenning 35 l/s.km^2 . Midlere avrenning anslås til 45 l/s.km^2 . Det finnes ikke hydrologiske målestasjoner i feltet.

Mange delfelt har en stor andel glatte flater (snaufjell med lite vegetasjon). Det er også lite innsjøer i øvre deler. Dette fører til at store nedbørsmengder går raskt ut i vassdraget og resulterer i flomtopper. Myrområdene og innsjøene har en flomdempende effekt.

2.5 GEOLOGI

Undergrunnen i øvre del av feltet består av granitt, men i nedre del dominerer skiferbergarter, glimmerskifer. Langs Storvatnet og oppover langs Ausvatn-vassdraget, samt i Finntjørnfjell-området går det årer med kalkrik berggrunn, kalkmarmor.

Ved utløpet i Namsen er det store løsmasseavsetninger. I et felt mellom Lassemoen og Trones er det en rekke fine flater og terrasser i glasifluviaalt materiale m/grytehull og smeltevannspor i overflata. Avsetningene er de innerste spor etter der havet stod i Namdalen ved slutten av istida, marin grense. Det meste av avsetningene er knyttet til hovedvassdraget Namsen.

I selve Lindsetvassdraget er det relativt sparsomt med løsmasser, men mindre avsetninger finnes.

2.6 VEGETASJON

Mesteparten av Lindsetas nedbørsfelt utgjøres av snaufjell og myr. Snaufjell utgjør ca. 70 %. I hele nedbørsfeltet er ca. 10 % produktiv barskog, ca. 14 % er myr, fururabber og annen skogsmark ikke egnet til produksjon av trevirke.

Nedre del av Lindsetdalen og Strompdalen er registrert med skog av høy eller middels bonitet, mens de øvrige delene av dalen er registrert som lave bonitetsområder.

I de nedre deler av området finnes større granskogsområder med produktiv skog. Mesteparten av skogsarealet består imidlertid i dag av hogstflater og plantefelt med ungskog.

Strompedalen og området rundt Ausvatnet, er preget av en god del rik vegetasjon, med omfattende rikmyrsområder og frodige granskoger - tildels høgstaudegranskog.

I dette området er det registrert flere myrer med verneverdi.

Ausvassmyra og Dikkelmyra har klassifisering verneverdig i nasjonal/regional sammenheng - 1c/2. Myra er foreslått vernet i forbindelse med verneplanen for myr i Nord-Trøndelag. Dette er et variert bakke-, streng- og flatmyrområde, der særlig de rike bakkemyrspartia har stor interesse. Slåttemyr helt fram til 1950.

Stormyra er ei sørvendt bakkemyr med store, fine strengmyrpartier og flatmyr nederst. Myra har store areal med rik vegetasjon, dels også ekstremrik. Myra har vært slått helt fram til 1950, og en rekke stakkstenger og høyløer finnes i området. En del inngrep er foretatt i myra. Myra er klassifisert til å ha verneverdi i regional sammenheng - 2.

Sætermyra er en liten lokalitet med bakke-, streng- og flatmyr. Kalkkilder tømmer seg utover myra, og området er svært rikt floristisk. Her finnes ekstremrikarter som dels er sjeldne. Myra er klassifisert til å ha verneverdi i regional sammenheng - 2.

Også området rundt Storvatnet, Furutjønna, Svarttjønna har lokaliteter med rik og spesiell vegetasjon.

I vassdraget er det ellers store områder med karrig vegetasjon, uten at denne er registrert på samme nivå som den rike veggvegetasjonen.

2.7 VILT OG JAKT

Området er representativt for de vanligste viltartene i fylket. Det er store arealer for fjellrype og lirype av middels kvalitet. I nedre deler av nedslagsfeltet er det gode områder for storfugl og orrfugl, med flere kjente og sårbare spillplasser. Tidligere forekom hekking av sædgås i nedslagsfeltet. I nedslagsfeltet finnes hekkeplasser for rovfugl, både sjeldne og mer vanlige arter. Området representerer et godt sommerbeite for elg. I nedre deler går kjente sesongtrekkveier for elg.

Det drives organisert elgjakt og småviltjakt, og jaktadgangen er god.

2.8 FISK OG FISKE

2.8.1 Fiskebestanden i de enkelte deler av vassdraget

Innenfor Strompdalen statsallmenning er aure den helt dominerende fiskeart. Røye forekommer kun i Lindsetvatnet og Follaldsvatnet som ligger høgt og avsides (ca. 100 fiskevatn).

Lindsetmo statsskog har et vannareal på ca 1,6 km², største delen fordelt på vatna; Ausvatnet, Millavatnet, Osvatnet, Finntjøna, Pervatnet, Kroktjøna og Klumptjøna. Vatna ligger mellom 194 og 248 m.o.h. Artsinnholdet er aure, røye og muligens ål og trepigget stingsild. Bestanden av røya er i tetteste laget.

På A/S Van Severens områder ligger Gåsvatnet og Storvatnet med både aure og røye. I begge vatna er det tette bestander av røye, dette gjelder også auren i Storvatnet. Gåstjøna er produktiv. Storvatnet er dypt og mindre produktivt.

Besvatnet sør i nedbørfeltet har aure og ål. Auren er foholdsvis småvokst, og dette tyder på en noe for stor bestand.

2.8.2 Fiskemuligheter

I Strompdalen statsallmenning administreres fisket av Namsskogan fjellstyre. Fjellstyret selger et felles fiskekort for sine eiendommer innenfor kommunen. I tillegg til statsallmenningene i kommunen, administrerer fjellstyret fiskerettighetene i enkelte statsskoger.

For garnfiske gjelder regler for hvert enkelt vatn.

Det selges ikke eget fiskekort for Strompdalen. I 1984 ble det solgt 617 fiskekort for fjellstyrets områder i Namsskogan. Av dette var 148 garnkort og 469 sportsfiskekort.

Fjellstyret har ikke utleiehytte eller båt i allmenningen. Fiskeintensiteten i Strompdalen statsallmenning er liten.

Fisket i Lindsetmo statsskog administreres av Namdalen skogforvaltning og inngår i forvaltningen av område 2 som omfatter statsskogene i Namsskogan og Lierne. På område 2 ble det i 1984 solgt ca 300 fiskekort.

Innen området er garnfiske tillatt i alle vatn unntatt i Ausvatnet.

Denne delen av området, Lindsetmo statsskog, er et attraktivt fiskeområde med lett adkomst.

På Van Severen's eiendom ligger Storvatnet og Gåstjønnå og fiskekort for disse inngår i kortet som gjelder på Van Severens område 2 (Namsskogan).

Vatna ligger i et naturfint område og er mye brukt som fiskevatn. Det er avtale på gang med Namsskogan JFF om kultivering.

Besvatnet er privateid og det vites ikke om det selges fiskekort for vatnet.

2.9 FRILUFTSLIV

Området utgjør som nevnt en del av et stort uberørt fjellområde mellom Høylandet og Namsskogan.

Innen selve vassdragsområdet har imidlertid de nedre deler diverse inngrep, se eget kapitel.

Området er relativt greit farbart både sommer og vinter, og det er godt egna for tradisjonelt friluftsliv med fot- og skiturer, bærplukking, jakt, fiske og villmarksliv. Den gamle vinkelstasjon II utgjør et interessant kulturminne fra den tidligere gruvedrift i området.

Vassdraget har relativt grisgrendt omland, og i distriktet forøvrig er det store fjell- og utmarksområder av god kvalitet. Utfarten til området blir derved relativt sparsom, og benyttes først og fremst av lokalbefolkningen til jakt, fiske og bærplukking.

3. TEKNISKE INNGREP/PLANSITUASJON

3.1 TEKNISKE INNGREP

Det går kommunal veg fra Lindsetmoen til Haukfjelldalen, med forgreininger til Ausvatnet og Strompdalen. Det går også vei fra Lassemoen til Storvatnet. I de deler av området som har produktiv skog er det bygget flere kilometer skogsbilveg. Veinettet går for det meste i bra avstand fra vannstrengene, men langs enkelte av skogvatna har vegene til dels nærføring.

Kraftlinje går inn til vinkelstasjonen for den nedlagte taubanen fra Skorovass gruver til Kongsmoen. Denne gikk gjennom feltet vest for hovedelva inn i Haukfjelldalen.

Det er tre gårdsbruk i området som alle driver med geit og noe sau. Tilsammen er det på disse tre brukene 382 da dyrka mark. 50 % av dette arealet ble dyrket opp i 80-årene, og 25-30 da vil bli dyrket opp i nærmeste framtid.

Hyttebebyggelsen i området er liten, det finnes 10 - 15 hytter i områdene ved Rååanjaevrieh, Storvatn og Besvatnet.

I de nedre delene av vassdraget pågår skogsdrift, og i Storvatn- og Ausvatn-området er de største arealene med hogstflater. Ca. 30 %, ca. 6000 da, av det produktive skogsarealet er hogstflater med foryngelse under 10 års alder. Imidlertid har dette bestand av ungskog begynt å vokse til på en del områder.

Vassdraget har vært nyttet til fløting. I Ausvatnet, Mevatnet og Osvatnet i Rååanjaevrieh området er det gamle fløtningsdammer.

Alle snaufjellsområder er ganske uberørte. Dette gjelder også tilgrensende områder utenfor vassdraget.

Lindsetvatnet var med i 1000-sjøers undersøkelsen som ble gjennomført i 1986 av SFT og NIVA for å overvåke langtransportert forurensset luft og nedbør. I 1986 ble det målt pH=5.25 og $SO_4=0.9$ i vatnet. Dette viser at området ikke er påvirket av sur nedbør. Den lave pH-verdien skyldes at vatnet har svært liten bufferevne, hovedsaklig p.g.a. lavt kalsiuminnhold og lite organisk stoff.

3.2 PLANSITUASJON

Det er utarbeidet forslag til kommuneplan for Namskogan. Denne er under revisjon. Området vil bli foreslått til LNF-område i arealdelen, strenghetsgrad m.h.t. fritids/boligbygging er ikke avklart. I den gamle generalplanen for Namsskogan kommune forutsettes området holdt fri for større tekniske inngrep.

Ausvassmyra og Dikkelmyra er foreslått vernet i forbindelse med verneplanen for myr i Nord-Trøndelag.

De kvartærgeologiske avsetningene på Trones/Lassemoen vurderes i forbindelse med den kvartærgeologiske planen for fylket.

Skogen i området forvaltes av Statens Skoger og Van Severen & Co Ltd.

4. VERDIVURDERING

4.1 NATURVERN

Det foreligger lite vitenskapelig grunnlagsmateriale, og vurderingen vil bygge på faglig skjønn.

Som tidligere nevnt er området uberørt i indre deler, noe påvirket i nedre deler og utgjør en del av et større uberørt område. Området har variert vegetasjon og dyreliv.

Fjellområdene vurderes å ha betydelig referanse- og typeverdi, da først og fremst i sammenheng med tilgrensende områder. Spesielt må nevnes områdets verdi

som representant for sidevassdrag til Namsen. I de nedre deler har imidlertid skogbruket redusert områdets type- og referanseverdi.

Samlet sett vil en ut fra det tilgjengelige materialet vurdert områdets type- og referanseverdi til middels - gruppe II.

Området har i forbindelse med den tidligere nevnte 1000-sjøers undersøkelsen gjennomført av SFT og NIVA, referanseverdi for overvåking av sur nedbør.

4.2 FRILUFTSLIV

Innen selve vassdragsområdet er fjellområdene uberørt, og utgjør som nevnt en del av et stort uberørt område mellom Høylandet og Namsskogan, mens det i nedre deler er diverse inngrep, se eget kapittel.

Området er som nevnt foran godt egna for tradisjonelt friluftsliv. Det utgjør en del av et distriktet hvor det er store fjell- og utmarksområder av god kvalitet.

Bruken av området er ikke svært stor og det benyttes først og fremst av lokalbefolkningen til tradisjonelle aktiviteter som jakt og fiske.

Regionen er godt dekt med friluftsareal, og har særlig lokal verdi. Som en kombinasjon av områdets egnethet (god) og utnyttelsesgrad (middels/liten) vil en vurdere områdets verdi for friluftsliv til middels - II, etter en gradering fra I - IV.

4.3 VILT

Representativitet

Topografi og vegetasjon er typisk for de store sidedalene til øvre Namdalen. Således finnes også de mest typiske viltartene, men kanskje ikke i like store tettheter som på østsiden av hoveddalføret. Typiske våtmarksområder mangler.

Referanseverdi

Forekomst av sjeldne arter samt stor grad av uberørthet i øvre deler gir Lindseta god referanseverdi. De nedre deler er såpass kulturpåvirket at referanseverdien her er mindre. Som helhetlig vassdrag vil referanseverdien være moderat.

Produksjonsverdi

De øvre deler av vassdraget synes karrige, og produksjonsverdien er her sannsynligvis liten. De nedre deler er mer produktive, spesielt for skogsfugl og elg. Helhetsinntrykket må bli noe over middels produksjonsverdi.

Bruksverdi

Området er godt organisert m.h.p. jakt. En god del jegere deltar, men det vil være plass til flere. Adkomsten er meget god, og lett tilgjengelig areal er derfor stort. Brukerverdien er derfor stor.

Samla verdivurdering

I regionsammenheng synes Lindsetas nedslagsfelt å ha noe over middels verdi med hensyn på viltinteressene.

4.4 FISKRepresentativitet

Artsutbredelsen er representativ for Indre Namdalen (aure og røye). I tillegg finnes relikte laks (Namsblank) ca. 2km opp i Lindseta.

Referanseverdi

Forekomst av relikte laks samt stor grad av uberørthet i øvre deler gir Lindseta god referanseverdi.

Produksjonsverdi

Vatna er næringsfattige og produksjonsverdien er liten til middels.

Bruksverdi

God adgang til fiske og fritt fiskekortsalg. Middels bruksverdi, mest av lokal art.

Samla verdivurdering

Middels